ગુલીસ્તાનો ટપ્પો

ભાગ ૧ લો

કે જેની અંદર પ્રખ્યાત ગાનારીનાં ગાયનો જેવાં કે ગઝલો, ઠુમરીઓ, લાવનીઓ વગેરે હાલમાં ગવાતી દાખલ કરવામાં આવેલી છે - કે જે હજુસુધી છપાઈનથી.

ઇ. સ. ૧૮૮૯.

છપાવી
પ્રસીધ્ધ કરનાર
જમનાદાસ ભગવાનદાસ કંપની
ભુલેશ્વર મુંબઈ.

કીંમત ત્રણ આના

ગુલીસ્તાને રાગ.

ગઝલે તલસ્ત

કટી ગુનાહોંમે ઉમ્ર સારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ,
મંએ બન્દા ખાકી તુ રબ્બેબારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ;
ગુનાહકી ગઠડી ધરી હયે સરપર કદમ ઝમીસે ઉઠાઊં ક્યું કર.
કડી હયે મન્ઝીલ હયે બોજ ભારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ;
કબરકી સખ્તી હીસાબે મરકબ ખતર ફરીસ્તોંકા પહેલી મન્ઝીલ,
યે ઘર અકેલા વો કબ્ર તારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ;
ગુનાહકી વસલી દુબી હયે અપની ગીરાહ હયે જગેસે કુરાંપે આંસુ,
કરંગા સીઝદેમે સમશારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ;
મુસાફરાના સરાએ ફાનીમે અયેસે સોયેકે ફીર ન ચોંકે,
સદાન આકે અજલ પુકારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ;
તલસ્ત દુઆ હુવા અયે યારો ગુનાહકે દરીઆમે સરસે પાતક,
મે સર ગીરાનીવો સમશારી ઇલાહી તોબાહ ઇલાહી તોબાહ.

ગઝલે દાગ.

તુ જો અલ્લાહકા મહબુબ હુવા ખુબ હુવા,
યા નબી ખુબ હુવા ખુબ હુવા ખુબ હુવા;
શબે મેરાજ યે કહેતેથે ફરીશ્તે બાહમ,
સુખને તાલીઓ મતલુબ હુવા ખુબ હુવા;
અયે શહેનશાહે રસુલ ફકે રસુલ ખતમે રસુલ,
ખુબસે ખુબ ખુશ અસ્લુબ હુવા ખુબ હુવા;
હશ્રમે ઉમ્મતે આસીકા ઠીકાનાહી ન થા,
બખ્શવાના તુજેહ મરગુબ હુવા ખુબ હુવા;
હુસ્ને યુસફમે તેરા નુર થા અયે નુરે ખુદા,
ચાશ્મે દીદએ યાકુબ હુવા ખુબ હુવા;

થા સભી પેશ નઝર મારફએ કરમો બલા,
સબમે સાનીએ અયુબ હુવા ખુબ હુવા;
ફખ્ર આદમકો નહોતા જો ફરીશતા હોતા,
બની આદમસે જો મન્સુબ હુવા ખુબ હુવા;
દાગ હયે રોઝે કીયામત મેરી શર્મ આપકે હાત,
મંએ ગુનાહોંસે જો મહેજુબ હુવા ખુબ હુવા.

ગઝલે ફરહત.

કોઈ હયે કલકસે શકીસ્તા દીલ કોઇ ગમસે સીના ફીગાર હયે,
યે કઝાયે લોગોને ગમપેગમ ન હીસાબ હયે ન શુમાર હયે;
કીયે જોર ઝુલ્મ યે મુત્તસીલ કે ઝમાના ગમસે હયે મુઝમેહીલ,
વલે બેકસોંકી તરફસે દીલ અભી ઇસ ફલકકુ ગુબાર હયે;
કુહા યેક બ યેક યે ઉદાસીયાં ન વો ગુલ રહ્યુ ન વો બોસતાં,
યે કહાંસે આ ગઇ અબ ખીઝાં ન વો બાગ હયે ન બહાર હયે;
રહે કયું ન અશ્કસે ચશ્મનમ હુવા કયેસા દેહેલીમે હાયે ગમ,
હયે રોઝ ઇસીકા હયે યેક અલમ કે ઉજડ ગયા યે દયાર હયે;
યે બલાં હયે ગમકી ગીરાનીયા કે હયે ઝીન્દગીસેભી નંગજાં,
મુજેહ છોડ ગઇ હયે અજલ કંહા જાં સાંસ લેનાભી બાર હયે;
જો ખુશીસે રહેતેથે ખન્દાલબ વો હંયે ગમકે હાતોંસે પુર તઅબ,
બડ ચકબચક યે અલમમે સબ ન તો સબ્ર હયે ન કરાર હયે;
કંહા હયે વો ફરહતે નોહગર ન અલમમે ઇત્ના વો ચશ્મતર,
નહી ખુબ રોના યે સરબસર કે જીગરપે ગમસે બુખાર હયે.

ગઝલે હુશ્શામી.

ગજી નકબચક જો હવા પલટ નહીં દીલકો અપને કરાર હયે,
કરે ગમસીતમકા મંએ કયા બંયા મેરા ગમસે સીના ફીગાર હયે;
યે રીયાયા હીન્દે તબા હુવી કહું કયા જો ઉન્પે જફા હુવી,
જીસે દેખા હાકીમે વખ્તમે કહા યે તો કાબીલેદાર હયે;
યે સીતમ કીસાનેભી હયે સુના દીયે ફાંસી લાખોંકો બેગુનાહ,
વલે કલમા ગોયોંકી તરફસે અભી દીલપે ઉન્કે ગુબાર હયે;
બાયા ઝેરે ચમન ઉને ન દીયા હયે ગોરો કફન ઉને,
મને યારો દફન ઉને બે ઠીકાના ઉન્કા મઝાર હયે;
ગતેથે ચૌ.રોંસે કહું કયા વો જયેસે હયે તોરોંસે,

યે હયે તંગ ચર્ખકે દૌરોંસે રહા તન્પે ઉન્કે ન તાર હયે;
ન થા શહેરે દેહેલી યે થા ચમન વલે સબ તરાહકા થા યાં અમન,
સો ખીતાબ ઉસ્કાતો મીટ ગયા ફકત અબતો ઉજડા દયારહયે;
યે ઝમાનઃ વો હયે બુરા ફલક ચલો બચકે ઇસ્સે અલગ અલગ,
ન રફીક કોઇ કીસીકા હયે ન કીસકા કોઇ બી યાર હયે;
યાં જો હાલ તંગ હર યેકકા હયે યે કરીસ્મા કુદરતે રબકા હયે,
જાં બાહારમે તો ખીઝાં હુવી વાં ખીઝાંમે દેખો બહાર હયે,
ક્યા **હુસ્સામી** ગમ તુજેહ હશ્રકા જો ખુદા રબે તુજેહ બરમલા,
તુજેહ હયે વસીલા રસુલકા વો તુમારા હામીએ કાર હયે.

ગઝલે મુબીં.

હુવે દફન જોકે હયે બેકફન ઉને રોતા અબ્ર બહાર હયે,
કે ફરશ્તેં પડતેં હયે, ફાતહા ન નશાન હયે ન મઝાર હયે;
ન થા શહેર ખુલ્દસેબી યે કમ સભી જા ખુશીથી ન થા અલમ,
ચલી અયસી બાદે સમુમે ગમ ન વો રંગ હયે ન બહાર હયે;
કહું ક્યું કે અપની હો ઝીન્દગી કોઇ જાએ અમ્ન નહી રહી,
કંહી તેગ મઔત ખીંચી હુવી કંહી ફાંસી હયે કંહી દાર હયે;
ફીરે દશ્ત બદશ્ત તબાહ સબ બુરે દીન દીખાયે ફલકને અબ,
નહી થમતે અશ્ક હંયે રોઝ શબ યેહી શુગ્લ હયે યેહી કાર હયે;
ન વો લોગ હંયે ન વો અન્જમન જીસે દેખો ગમમે હયે નારે ઝન,
ન વો સએરે બાગ ન વો ચમન જંહા ગુલથે કસરતે ખાર હયે;
જો દુશાલા પોશ થે મીસ્લે ગુલ જો લગોંપે રખ્તેથે જામે મુલ,
બને દસ્તે ગમકે હંયે ખારે ગુલ ન કબા હયે તનપે ન તાર હયે;
હુઇ તંગ ઉમ્મતે મુસ્તફા નહી ઉઠતા સદમા અઝાબકા,
કંહી રહમ જલ્દ હો યા ખુદા બુરે વખ્તકા તુહી યાર હયે;
કંહી વો ગઝલ હયે યે અયે **મુબીં** જીસે સુનકે રોતે હયે મહેજબીં
વો હયે કઔન જીસ્કોકે ગમ નહી યહાં સબકા સીના ફીગાર હયે.

ગઝલે મોતીસ.

દીલ મેરા ઝુલ્ફ સીયા દસ ગઇ નાગન બનકર,
બે ગુનાહ દોસ્તને મારા મુજેહ દુશ્મન બનકર;
મર મીટા જાન ગઇ રન્જ અસીરીકે સહે,
પારે બુલબલને યે ફલ આશકે ગુલશન બનકર:—

ઉસ પરીને લબે ગુલ રંગપે મીસ્સીઝો મલી,
ઔર સીમટા વો દહન ગુન્ચએ સોસન બનકર;
હાત ઉઠાઓગે જો એ જુર્મ મેરે કત્લકો તુમ,
તેગ બાઝુસે લીપટ જાયગી જોશન બનકર;
બાલ ઉસ્ને જો જનાઝેપે મેરે ખોલ દીયે.
સબને જાના કે પરી આઇ હયે જોગન બનકર;
આજ ઉસ ગુલકા અજબ રંગ હુવા પીકે શરાબ,
ચંમપઇ માલ દમકને ગલે કુન્દન બનકર;
દોસ્ત જબ તક હયે ખુદા કુચ નહી પરવા **મોનીસ**
ક્યા કરેગા કોઇ હાસીદ મેરા દુશ્મન બનકર.

ગઝલે શરીર

બદલી હયે તુને હમસે નઝર કુચ ન કુચતો હયે,
દીલમે ગુબાર રશ્કે કમર કુચ ન કુચતો હયે;
હયે ઉનકી સુએ દર જો નઝર કુચન કુચતો હયે,
દેતા હયે ઇન્તેઝાર ખબર કુચન કુચતો હયે;
શાના ઉધર ખીંચા તો ઇધર ઝુલ્ફ ખીર ગઇ,
ખુલતા હયે કશ્મો કશસે પેસીર કુચન કુચતો હયે;
કાસીદ જવાબે ખત લીયે આતા હયે શાદ શાદ,
બેશક ખુશીકી આજ ખબર કુચન કુચતો હયે;
તુમ બદ ગુમા હુવે જો ઇધર આકર ફીર ચલે,
દીલમે ખીયાલ ઔર મગર કુચ ન કુચતો હયે;
પરદેમે હમસે પર કંહી યકરાર હયે ઝરૂર,
આરાસ્તા જો આજ હયે ઘર કુચ ન કુચતો હયે;
ઉમીદ હયે બાજ ફીર શબે ફુરકતમે ચશ્મે નમ,
તુફા ફીરાને વાલા સહર કુચ ન કુચતો હયે;
મીલને લગી હયે હમસેભી અબ ગાહે ગાહે ચશ્મ,
નાલોંકા અપને ઉન્પે અસર કુચ ન કુચતો હયે;
ક્યું કર કહુકે બસ નહી આશક કંહી **શરીર**,
રોતા હયે તુજો દો દો પહર કુચ ન કુચ તો હયે.

ગઝલે લાઆલમ.

... લાકી કબ મીલેગા વો જવાને સર્વ કદ,

રોઝ શબ પડતા હું ઉસપર ફુલહો વલ્લાહ હો અહદ;
વીર્દ જાં અપના સમજતાહું તુજેહ અયે ગુલબદન,
રાત દીન મુજકો વઝીફા હયે અલ્લાહ હુસ સમદ;
લમ યુલીદ કોઇ નહી દુનીઆમે લેકીન અયે ખુદા,
હો જંહા તેરા વલમ યુલદ જો રખતા હયે સનદ;
ઝાત હયે ઉસકી બકા સબ કુલ ફના ફીલ્લાહ હયે,
અવ્વલ વલમ દાયમ યકુન સોયમ લહુ કુફવન અહદ.

ગઝલે ઝફર.

યારથા ગુલઝાર થા મએથી ફેઝાથી મંએ નથા,
સાયકે પાબોસ જાના કયા હીનાથી મંએ નથા;
હાત કયું બાંધે મેરે છલ્લા અગર ચોરી ગયા,
યે સરાપા શોખીએ દુઝદે હીનાથી મંએ નથા;
બે ખુદીમે લે લીયા બોસા ખતા કીજે મઆફ,
યે દીલે બેતાબકી પ્યારે ખતાથી મંએ નથા;
ના તવાનીને બચાઇ જાં મેરી ઇસ હીઝરમે,
કોને કોને ઢુંડતી ફીરતી કઝાથી મંએ નથા;
મંએ સસ્કતા રહે ગયા ઔર મર ગયે ફરહાદો કયેસ,
કયા ઉની દોનોકે હીસ્સેમે કઝાથી મએ નથા;
મંએને પુછા કયા હુવા વો આપકા હુસ્ને શબાબ,
હસકે બોલા વો સનમ શાને ખુદાથી મએ નથા;
અયે ઝફર દીલપર મેરે યે દાગ કયેસા રહે ગયા,
ખાને બાગે યારમે બલ્કે ખુદાથી મંએ નથા.

ગઝલ.

મુનશી મમુમતાઝ અલી તખલ્લુસ મુમતાઝ ન ફુડવી મોઅલ્લફ.

નુસ્ખે હાઝા

ન વો રોયામેબી યારબ જમાલ અપના દીખાતે હયે,
નહી ઇસ ખાનએ દીલકો મેરે રોશન બનાતે હયે;
ન ખુદ તશરીફ લાતે હયે ન મુજકો વંહા બુલાતે હયે,
મુજેહ આઠ આઠ આંસુસે પીવા હરદમ રોલાતે હયે;
ભલા યેહ દેખીયે કીસ દીન દીખાયે રોઝએ અન્વ

પડે હમ હીંદમે વહ્યાહ મુકદ્દર આઝમાતે હંયે;
નહી મજનુ ઉઠા સકતા કભી હરગીઝ મેરે મઓલા,
તુમારે દર્દ હીજરાંકે જો હમ સદમે ઉઠાતે હંયે,
હયે ઉન્કા આંગ્જ પર તગ્માલા મુકદ્દર યારો યાવર હયે.
મુબારક રોઝએ અન્વરકે જો ઝાહર કહાતે હંયે,
કમરકા મુંહ નહી ઈત્ના જો ઉસ મુંહકે મુકાબીલ હો,
જીસે વો સુરતે શમશુદ દોઘ અપની દીખાતે હંયે:
યે હયે બદકીસ્મતી અપની નહી કુચ શક ઝરા ઈસ્મે,
નહી હમ દેખને જો આપકા દરબાર પાતે હંયે;
ઉસીદમ સીરરે અખફા ઔર જલીસે હોતા હયે માહર,
લો આએ મુહ કે જીસકો વો જનાબ અપના ચટાતે હંયે:
કભી દીવાના ગહે મજનુ કભી **મુમતાઝ** ગહ વહશી,
બદૌલત ઇશ્કકી આશીક તો અયેસે નામ પાતે હયે.

ગઝલે શાદ

બરીદારે બુતાં જીસ દરજા ગમ લેતે તો હમ લેતે,
કયામત તકતો લેતે કમસે કમ લેતે તો હમ લેતે:
કલામ અલ્લાહકો જયેસે મુસલમાં ચુમ લેતે હયે,
યુંહી યેક બોસયે રૂએ સનમ લેતે તો હમ લેતે;
જો હમ બીસ્તર ન હોતા વો કબાએ સીપબકી સુરત,
ઉસે કયા કરવટેં શબભર બહમ લેતે તો હમ લેતે;
ઝબાને હાલસે છાલે યે મુજ વહશીસે કહેતે હયે,
કે તેરે પાંઊ પડપડકે કદમ લેતે તો હમ લેતે;
ખુદા કરતા એવઝ ગર આશકોંકે દીલ દુખાનેકા,
તો ફીર બદલા બુતાને પુર સીતમ લેતે તો હમ લેતે:
ગોહર સીપીસે પથ્થરકી તરેહ લાલે બદખ્શાંની,
અતા કરતા જો વો અબ્રે કરમ લેતે તો હમ લેતે:
જો કત્લ અયે **શાદ** સૌબારીભી હોતે વો નુસયેરી હયે;
અલી અલ્લાહહી કહેકર જનમ લેતે તો હમ લેતે.

ગઝલે ઝફર.

... દહેકે જાનાકી અગર લેતે તો હમ લેતે,
... અ લેતા જાનપર લેતે તો હમ લેતે;

ઉસે ક્યા કામ થા વો બેખબર ક્યું પુછતા ફીરતા,
દીલે ગુમ ગશ્તેકી અપને ખબર લેતે તો હમ લેતે;
ન લેતા મઓલ સઓદા કોઇ બાઝારે મહોબ્બતકા,
મગર કુચ જાન અપની બેચકર લેતે તો હમ લેતે;
કોઇ ક્યા તેરા કરતા નાલે કરતે કરતે મરજાતે,
જો બદલા તુજસે ચર્ખે કીનેપરવર લેતે તો હમ લેતે;
ન હોતા હમસે હમ બીસ્તર અગર તુ તેરા ક્યા જાતા,
તડપ કર કરવટે યાં રાતભર લેતે તો હમ લેતે.
ન હોતા કોઇ મીન્નત કશ તેરી શમશીરકા હરગીઝ,
યેં અહેસાં સરપે અયે બેદાદગર લેતે તો હમ લેતે.
લગાયા જામ મએ હોટોંસે ઉસને હમકો રશ્ક આયા,
કે બોસા ઉસ્કે લબોંકા અએ અફ્ગર લેતે તો હમ લેતે.

ગઝલે યાકુબ.

અબ કોઇ દમમે બહા દેતે હંયે મએખાનેકો હમ.
મુસ્તઇદ હંયે ચશ્મ તરસે અશ્ક બરસાનેકો હમ;
શામઅકો કરતા હયે નાદીમ બેઅદબ ઇસ વાસ્તે,
બઝમમે આને નહી દેતે હંયે પરવાનેકો હમ;
મુહપે આતા હયે કલેજા દેખ લે મુહસુર્ખકો,
પાન ખાકર જાયેંગે કાતીલકે બહેકાનેકો હમ.
યું ખુલી રહેતી હંયે આંખે હસરતે દીદારમે;
ફુલ નરગીસ ભેજતે હંયે ઉસ્કે દીખલાનેકો હમ,
આલમે હસ્તીમે કુચ ઉસ્કા પતા મીલતા નહી,
અબ અદમ જાતે હંયે મઝમુને દહન લાનેકો હમ;
જુસ્તજુએ દીલ તેરી ઝુલ્ફોમે ક્યું કરતા હયે ચેહ,
તોડ ડાલે જીમે આતા હયે તેરે શાનેકો હમ;
બાદએ ઉલ્ફતમે હ યે સરશાર અયે યાકુબ હમ,
લાયે ખાતીરમે કીસીકે કયેસે સમજાનેકો હમ;

ગઝલે હયાત.

તાસીર તેરે ઇશ્કને મુજપર અરી નકી,
મએ ક્યા કરૂં નસીબને કુચ યાવરી નકી;
દીલબર સમજકે દીલકો દીયા ઉસ્કે હાતકુ

દીલ લે ગયા. મેરા મેરી કુચ દીલબરી નકી;
અયે રશ્કે મુશ્તરી તેરી ખુબીકે સામને,
ખુરશીદનેભી ઝરરેસે કુચ હમસરી નકી;
નઝદીક થાકે પંહોચે સીકન્દર લબે હયાત,
અયે ખીઝર વાં તલક ભલા કયું રહેબરી નકી.

ગઝલે તમન્ના.

બાહાર આતેહી નકશા જમ ગયા ગુલશનકી મહફીલકા,
સમનકા સર્વકા કુમરીકા ગુન્ચેકા અનાદીલકા;
મઝે શયેદા યેકકા દોકા નહી ઊન સબપે આશક હું,
ઝનખદાંકા જબીકાં ચશ્મકા રૂખસારકા તીલકા;
ફીડા હયે દેખકર રંગે આફતાબે રૂએ જાનાકા,
પરીકા હુરકા મેહરે ફલકકા માહ કામીલકા;
નહી શક ઇસમે ઇશ્કે ગુલરૂખાં ઇન સબકા દુશમન હયે,
જીગરકા સીનેકા જાને હઝીંકા રૂહકા દીલકા;
ઝહુરે સુબ્હને સબ કારખાના કર દીયા અબતર,
ફરોગે શમઅકા પરવાનેકા અરબાબ મહફીલકા,
બકા અસ્લા નહી અહેવાલ સબકા હયે હુબાબ આસાં,
સદફકા મઓજકા ગબ્બાસકા દરીયાકા સાહીલકા;
ફનાકે બાદ રહેતા હયે **તમન્ના** ઝીકે ખયેર અકસર,
સુખનદાંકા સુખનકા શાએરકા ઉસ્તાદ કામીલકા.

ગઝલે આરીફ.

તહે ખાકભી યેહી દર રહા કે હવાયે દામને યારસે,
કહીં શોઅલે ફીર ન ભડક ઉઠે પસે મર્ગ મેરે મઝારસે;
યે જો ઝખ્મ પા હંયે છીલે છીલે ઇને સમજો મત કોઇ આબલે,
યે અજબ તરાહકે હંયે ગુલ ખીલે કફે પામે દસ્તોંકે ખારસે;
ન હરમસે કામ ન દેરસે કીસી અપનેસે હયે ન ગએરસે,
મુઝેહ શઓક કુચ નહી સએરસે સરોકારસે ન બહારસે;
ન ખયાલ હસ્તીએ બે શુકમ નસરે ફના ન દમે અદમ,
હયે ગનીમત અપનાહી દમ કદમ પડાકાર ઝુલ્મ શુમારસે;
...ફીસીકે ઝુલ્ફકે બન્મે હું મંએ અસીર કુન્જે કફસમે હું,
...તક ઇસ હવસમે હું યે કહું હું નાલએ ઝારસે;

કે ઝરા તુ શોરકો ઝબ્ત કર લમેતીશ્ના અપનેકો ખબ્ત કર,
દુક આકે તેગસે રબ્ત કર જોહી ગુઝરૂ અપને કરારસે,
કોઇ આરીફ ઉસે યે જા કહે લીયા. દીલતો તુને યે જીબીસે,
કંહી તેરા ઝગડા નીબડ ચુકે કીસી તરહ દારો મદારસે,

ગઝલે છોટેલાલ.

ચાવલકી સાથ ખાયેંગે હમ શીર હાતસે,
ફએઝુ ખીલાયગી હમે અબ ખીર હાતસે;
પીરતા જો ઘુંઇ હોગઇ તકસીર હાતસે,
ધપ મારે ઉસને દી મુજે તાઝીર હાતસે;
દાલે કડે રકીબકે લડકેકે પાઉમે,
હમને છુઆ હયે બચ્ચએ ખન્ઝીર હાતસે:
બાબરચી ખાનેમે જો રખા હમને ઉસકે પાઉ,
બસ ખેંચ મારા યારને કફગીર હાતસે;
ઉલ્લુકી તરહ દામમે પાબન્દ હો ગયે,
છુની ન થી વો ઝુલ્ફ ગીરા ગીર હાતસે;
મં એને કહી જો રાતકી બાતે તો યારને,
મુંહ બન્દ કર દીયા દમે તકરીર હાતસે·
સોનેમે બોસા કબ લીયા કબ મંએને કુચ કહા,
ઇસ તરહ મેરે ગાલોકુ મત ચીર હાતસે.
અગીઆર રૂહસીયાહને ખુસીયે પકડ લીયે,
લંગુર છીન લે ગયે અન્જીર હાતસે;
કયું કર હો વસ્ફ ખુષ્ક જનાબે કમર અદા,
તકરીર હો ઝબાસે ન તહરીર હાતસે;
અબ જુતીયાં પડેગે વંહા લાલે છોટેલાલ,
જાકર ન ખોના ઇઝઝતો તએકીર હાતસે.

ગઝલે ખાની.

ઇશ્ક હયે દામે બલા ઝુલ્ફ પરેશાં મદદે,
રાહે ભુલા હયે યે દીલ ખીઝર બયાબાં મદદે;
હીજરમે યારકે ફીરના હયે મુજેહ કોહ બદસ્ત,
બાબ રહેના હયે મેરા ખારે મુગીલાં મદદે,
તેગ અબરૂને તેરે મુજકો કીયા હયે ઘાયલ

નીમ બીસ્મીલ ન રહું ખન્જરે મીજ્રગાં મદદે;
શુર્ખ ચેહેરેપે ચમા પાન જો આયા કાતીલ,
ખુન કરનેકો મેરે ખાકે શહીદાં મદદે;
જોશે દીવાનગી હયે મુજપે સરાપા ખાની,
હાત કહેનેમે નહી ચાક ગરેબાં મદદે,

ગઝલે નાસેખ.

ફીર બહાર આઇ ચમનમે ઝખ્મ દીલ આલે હુવે,
ફીર મેરે દાગે જુનુ આતીશકે પર કાલે હુવે;
પાએ નાઝુક ઉસ્ને જબ રખ્ખે હમારી કબ્ર પર,
પારે હાયે સગે મરમર રૂઇકે ગાલે હુવે;
સખ્ત ગરદાની રહે આમાલમે જબ્રુ ઇસ કદર,
દાતોંકી માનીન્દ મેરે હાતમે છાલે હુવે;
તુજ પર આયે રશ્કે ચમન નરગીસ અગર બીમાર હયે,
બાગમે માલીકો અપને ઝંાસ્તકે લાલે હુવે;
કીસ તરહ છોડું યકાયક તેરી ઝુલ્ફોકા ખીયાલ,
યેક મુદ્દતકે યે કાલે નાગ હયે પાલે હુવે;
બઝ્મ શામે તારીકમે હમ કુએ જાનાકો ચલે,
આગે આગે જાએ મશઅલ આતશી નાલે હુવે;
વાહ ક્યા તાસીર હયે રૂખ્સાર આતીશ નાગકા,
શોલએ જવ્વાલા તેરે કાનકે બાલે હુવે;
યાદ જો આયા ચમનમે વો નીહાલે બાગે હુસ્ન,
મેરે અશ્કોસે લબાલબ યેક કલમ થાલે હુવે;
વો પરી પએકર કહા કરતા હયે અકસર ફક્રસે,
અબ તો **નાસેખભી** હમારે ચાહનેવાલે હુવે.

ગઝલે અબ્દુલ્લા.

કુચ નહી દરકાર હયે મુજકો નીશાની આપકી,
યેક બોસા દીજીએ હો મેહેરબાની આપકી;
ક્યાં કરૂં તારીફ કીસ મુંહસે મંએ જાની આપકી,
હુસ્નમે હોગી ન લેકીન કોઇ સાની આપકી;
...હરી બાલ દેખું હુ કીસીકે ગુલ બદન,
...ી હયે ફોરન નઆે જવાની આપકી;

બસ નહી ભુલેંગે પીઆરે જબતલક હયે દમમે દમ,
હરગીજગે કહેતે ફીરેંગે બસ કહાની આપકી;
મરકેભી જોશે જુની તસ્ખીર કહેતે હયે ઇસ્મે,
બેચ લાઇ ઉસ્કો આખીર જો ફેશાની આપકી;
કયું બને હરજાઇ અબ્દુલ્લા બયેઠેભી રહો,
દી ખુદાને ચાંદસી તસ્વીર જાની આપકી.

ગઝલે કલક

મુજકો મારા હ્યે મુરવ્વતને વફાસે પહેલે,
સદમાં અંગેઝ હયે જાં તર્ઝ જફાસે પહેલે;
ફેસલા અપના હુવા રોઝે જઝાસે પહેલે,
બેખતાઇ ન કીયા કત્લ ખતાસે પહેલે;
હાયે ઇઝાએ મહોબ્બતકી તેરા કોઇ નહી,
અયેશો આરામ છુટે રન્જો બલાસે પહેલે;
ઝખ્મ બેરહમીએ માઅશુક હયે કીસ કીસ્કા નહી
કે કઝા આતી હયે બેકસકી કઝાસે પહેલે,
તેરે માયુસકી તશવીશ મીટાનેકે લીએ,
ફીતનએ હશ્ર ઉઠા દસ્તે દોઆસે પહેલે;
તાબ નઝારા હો કયા ગએરહો જબ આઇના,
કે નઝર ફીરા હયે યાં રૂખકી સફાસે પહેલે;
અયે કલક તેરે તબીઅતસે નો ઇમાં આયા,
સદકે હોજાતે હયે હમ સબ્લેઆલાસે પહેલે;

ગઝલે કલક.

મીટ મીટ કે ખાક તાલીબે દીદાર હોગયે,
ગીરદે શોઆએ રોઝને દીવાર હો ગયે;
પરવાને શમઅરૂકે ખરીદાર હોગયે
હમ જલકે દાગ ગરમીએ બાઝાર હોગયે;
બે નુર ખતકે ચાતેહી રૂખ્સાર હોગયે,
આતશકે ટુકડે રીઝક ખસો ખાર હોગયે;
મજબુર બેવફા તુમેહ સુનતે હયે કયા કરે,
સબ ઇખ્તીઆર ગએરસે લાચાર હોગયે;
પામાલકા ખીઆલ હયા બન્દ હયે વંહા,

ઉસ ગુલકે હમ નીગાહમે કયા ખાર હોગયે;
મરનેસે અપને ખુશ હયે ન જીનેસે અપને શાદ,
દીલ દેકે હમતો સખ્ત ગુનેહ ગાર હોગયે;
રહેના હરયેક શકલપે ફીદાભી અયે ફલક,
વોભી મુઝીસે આકીબતે કાર હો ગયે;

ગઝલે નયાઝ

ઇશ્કમે તેરે કોહેગમ સરપે લીયા જો હોસોહો,
અયેશો નીશાતે ઝીન્દગી છોડ દીયા જો હોસોહો;
પુછો ન મુજ ખગાબસે યારો સલાહે કારતુમ,
અપની તો અબ રહે નહી હોશ બજ્ન જો હોસોહો;
મુજ મરીઝકો તબીબ અપના તુ હાત મત લગા,
ઇસ્કો ખુદાપે છોડદો બહેરે ખુદા જો હોસોહો;
અકલકે મદરસેસે ઉઠ ઇશ્કકે મએકદેમે આ,
જામે ફનાઓ બેખુદી અબતો પીયા જો હોસોહો;
લાગકી આગ લગતેહી પુમ્બા નમત યે જલ ગયા,
રખ્તે વજુદે જાનો તન કુચ ન બચા જો હોસોહો;
હાદો દીલ બહમ હયે યેક સોચ નહી ઔર બુજ નહી,
આંખોકે સામને અયા દીલમે બસા જો હોસોહો;
હીઝરકી જો મુસીબતેં અર્ઝકી ઉસ્કે સામને,
નાઝો અદાસે મુસ્કેરા કહેને લગા જો હોસોહો;
હસ્તીકી ઈસ સરાએમે રાતકી રાત જો બસલીએ,
સુબ્હે અદમ હુવે નમુદ પાંઉ ઉઠા જો હોસોહો;
દુનીઆકે નેકો બદસે કામ હમકો **નયાઝ** કુચ નહી,
આપસે જો ગુઝર ગયા ફીર ઉસે કયા જો હોસોહો.

ગઝલે વસ્લ

મુષ્તાક મુલાકાત હું બુલવાવેતો આઉં,
કુચપીઆર મહોબ્બતસે જો બીઠલાવેતો આઉં;
રહેતા હયે શબો રોઝ લબોદન્દાકા હમે શઓક,
બોસેકે લીયે મુજકો ન તરસાવેતો આઉં;
શાશેમે જો હયે શીશા ગુલાબીમે ગુલાબી,
ઉસ આતશી ગરમીસે ન ગભરાવે તો આઉં;

અચ્છાસા પલંગ હોવે તો મખમલકા બીછોના,
ફુલોંકી સેજપર હમે સુલવાવેતો આજી;
માઅશુકતો તુ મેરી હયે ઔર મંએભી હું તેરા,
... વસ્લકા દીન યાર જો ઠએરાવેતો આજી

ગઝલે લતીફ

ગુમારે દુનીઆસે મઓજે દરીયા હમેશાં દામન ઝટક રહી હયે,
... ઠારસા હવાકી કીશતી અભીતલક તો અટક રહી હયે;
... તસે આશક લગાકે પરદે હવા એ દુનીઆસે પાર હો ગયે,
મગર યે ... ગયે ... હનોઝ લંગર લટક રહી હયે;
... કુઓન અયેસા ગરીક રહેમત સાંવાયે ... ન હોગા,
... જીસકે ... મઓજે દરીઆ અભી તલ સર પટક રહી હયે;
... દોલતમેં હમ ચમનંકે ન ભુલો હરગીઝ અયે અન્દ લીબો,
રહેંગી ... જોત કમતક જો આશીયાંમે ચીટક રહી હયે
... યે આદમ હમારી ખાતાર હવાસે જન્નતકો છોડ નીકલા,
મગર વો હવાકી દીલ ફરેબી જીગરમે અબતક ખટક રહી હયે;
નહી ... ગીઝાલો ... તુમને સહેરામે દેખતે હો,
તલાશે લયેલીમે ખાકે મજનુ હમેશાં જંગલ ભટક રહી હયે:
લતીફ હુકમે કઝાસે કોઇ દીન ગીલા શીકાયત નહી હયે હમકો;
... જીસ દીનસ આયે હમને યે ઇન દીનોસે અટક રહી હયે

ગઝલે રંગી

ન છેડો હમે દીલ દુખાયે હુવે હયે,
... કે સદમે ઉઠાયે હુવે હયે:
ફતોંન જલાયા હમે શમઆ સુરત,
ખુદાસે બસ અબ લોલ લગાયે હુવે હયે;
બલા ફલકે વખ્ત તડપું મંએ કયુંકર,
વોઝાનુસે સીના દબાયે હુવે હયે,
ખીલોના સમજકર બીગાડો ન હમકો,
કે હમભી હકીકે બનાયે હુવે હયે;
શહીદોંકે લાશોપે બોલા વો કાતીલ,
યે સબ ખુનમે કયું નહાયે હુવે હયે;
હવા વસ્લકી નહી જાતી ઉનકી,

દુપટ્ટેસે મુહકો છીપાયે હુવે હયે;
હમે કત્લ કરકેભી તેવર ન બદલી,
અભી તક વો તેવરી ચડાયે હુવે હયે;
જો આ જાયે મુશ્કીલ ન ગભરાવો રંગી,
અલી બહેરે ઇમ્દાદ આયે હુવે હયે.

ગઝલે અમાનત

બુલબુલકો ગુલીસ્તાંમે સતાના નહી અછા,
દીલ આશકે સાદેકકા જલાના નહી અછા;
તુ શમઆકે માનીન્દ મંએ પરવાના સોઝાં હું,
પરવાનેકો અયે શમાઅ જલાના નહી અછા;
બોસેકી તલબ કરનેસે રોતા હયે ખફા યાર,
કહેતા હયે યે પએગામ સુનાના નહી અછા;
તુમ કઓન હો જો રહેમભી મુજપર નહી ખાતે,
હું ખાક નશીં મુજકો સતાના નહી અછા;
તન્હા હું મંએ ઉસ બુતકી તરફ ખલ્ક હયે સારી,
ઇઝઝત રખે અલ્લાહ ઝમાના નહી અછા;
કહેતા હયે વો કાતીલ મંએ ઉસે કત્લ કરંગા,
સબ કહેતે હયે આશકકા મીટાના નહી અછા;
ઇસ દરકકા અપનેભી ઝમાનેમે હયે શોહરા,
કુચ લયેલી વો મજનુકા ફસાના નહી અછા;
દીલ લેકર મુકર જાતેહો અછા નહી કરતે,
સોતે હુવે ફીતનેકો જગાના નહી અછા;
એ ફએઝ **અમાનત** હવે હસીના યે જહાંકે,
હરયેકસે અબ દીલકા લગાના નહી અછા.

ગઝલે ખાન

પાતે સુનાકે કામ દીલેઝાર કર લીયા,
ક્યા વો લગાવટે કે ઉસે યાર કર લીયા;
બેજા હયે અબ યે કાવશે મીઝગાંને રશ્ક તીર,
આંખે દીખાકે મુજકોતો બીમાર કર લીયા;
ઝોફી દીખાકે મેરે તંઇ પેચમે કીયા,
...ખાકે દીલકો ગીરફતાર કર લીયા;

તન્હા ન કુબ્કે આગમે તેરા હુવા ગુલામ,
બન્દાભી સર્વેકો હમે રફતાર કર લીયા:
અયે ખાન મંએ વો નહી કંહી પાબન્દ હો રહું:
દો રોઝ જીસકો ચાહા ઉસે પીઆર કર લીયા.

ગઝલે આતીશ

અદમમસે જાનીએ હસ્તી તલાશે યારમે આયે,
હવાયે ગુલમે હમ કીસ વાદીએ પુર ખારમે આયે,
અગર બક્ષે ઝહે રહેમત ન બક્ષે તો શીકાયત કયા,
સરે તસ્લીમ ખમ હયે જો મીઝાજે યારમે આયે;
નપુછો અહલે મહફીલ હમસે દીવાનોકી બેતાબી,
યહાં મજમા સુનાયાંભી તલાશે યારમે આયે.
ઇશારા હયે યેહી ઉન્કે લબે શીરીંકી જાનોકા,
મીઠાનેકો નમક હમ શરબતે દીદારમે આયે;
ખરીદારોંમે આશક અપને નામોંકો હંયે લીખવાતે,
તમાશા હયે વો યુસુફ બનકે હયે બાઝારમે આયે;
નમુએ સબ્ઝએ તુરઅસ નહી રૂખ્સારે રંગીપર,
જનાબે ખીઝર બહેરે સએર હંયે ગુલઝારમે આયે;
બજા કરતે હયે નાહવી અહેતમાલે સીદક કીઝબ આતીશ
બહોતસે મુખ્તલીફ અહવાલભી અખબારમે આયે.

ગઝલે સાહબ

કભી બન સવંરકે જો આ ગયે તો બહારે હુસ્ન દીખા ગયે,
મેરે દીલકે દાગ લગા ગએ યે તો કયા શગુફા ખીલા ગયે;
યેહીથી દુઆ કે ન આયે દીલ કોઇ બેવફા ન લગાએ દીલ,
વો જો બેચતેથે દવાએ દીલ વો દુકાન અપની બડા ગયે;
યેહી કહેતાથા હમસે દમ બદમ કે બહાર દેખકે અબકે હમ,
છોડે જાયકે કયેદે કફસસે હમ તો સુના ખીઝાંકે દીન આગયે,
બંધે કયું ન આંસુઓકી ઝડી કે મહોબ્બત અપને ગલે પડી,
વો જો કાકુલેથી વો અમ્બરીં તો સુનાકે પેચમે આ ગયે;
વો અજબ ઘડીથી કે જીસ ઘડી વો હમારે રોગ લગા ગયે.
વો જહાં સીવમકા રીવાજ હયે કોઇ સાહબ આકે રહે

ગઝલે રફીક

તુમ્હારે સોઝે ફુરકતસે હમારા દમ નીકલતા હે
પીગલતા હું મીસાલે શમઅ દીલ સીનેમે જલતા હે
વાં ચોકને આલ હંયે ઉસ ગયેરતે ખુરશીદ તાબાંકે,
નીગાહકાભી કદમ યેક યેક પલ જીસ પર ખીસલતા હયે;
વો કોહે ગમ હયે ફુરકતકા કે હરદીલ જીસ્સે આજીઝ હયે,
હટાયેસે ન હટતા હયે ન ટાલેસે વો ટલતા હયે;
મેરે આહો ફુગાંસે સાકેનાને અર્શનાલાં હયે,
મેં જબ ફરયાદ કરતા હું દીલે ગરદું દહલતા હયે;
રફીકે ખસ્તે દીલ ભુલા હુવા હયે સારે આલમકો,
તુમ્હારી યાદમે અયે જાને જાના દમ નીકલતા હયે.

ગઝલે શાહેઝાદે.

બાહાર આઇ ચમનમે ફીર ગુલે બુલબુલ હયે મસ્તાના,
નસીમે સુબ્હ હાતોંપર લીયે ફીરતી હયે પયેમાના;
હમારે હાલ પર હયે મેહરેબાં સાકીયે મસ્તાના,
પીલા દેતા હયે ભરભર કે મએ ગુંલગુંકા પયેમાના;
કીસી પહેલુ કરાર આતા નહી ફુરકતમે યા કીસ્મત,
સદા હર મરતબા આતી હયે દીલસે હાયે જાનાના;
વો ગેસુ નાગ હયે કાલોંકે સર ચડના નહી અછા,
બુરા હયે છેડના મુઝીકા કયું ગુસ્તાખ હયે શાના,
જલાનેસે ગરઝ માઅશુકકો આશકકો જલનેસે,
મોહોબ્બત શમાઅ રખતી હયે ન તાબે ઝબ્ત પરવાના;
મુજેહ સહેરામે જબ દેખાતો કયેસે નાતવાં બોલા,
તેરે જંગલકે આનેસે હુવા આબાદ વીરાના;
હમે કુચ શેખસે મતલબ ન શાહેઝાદે બ્રહમનસે,
ઉસે કાબા મુબારીક હો મુબારીક ઉસ્કો બુતખાના.

ગઝલે અસ્ગર.

હમ દીલ જલોંકે દીલકો જલાના નહી અછા;
ઉલ્ફતકો બડા કરકે ઘટાના નહી અછા;
નાદાં ન હો ઇસ હુસ્નપે ઓર ન કર તુ ગરૂર,
બેચારે ઇસ આસકકુ સતાના નહી અછા;

આતે હયે પએ સએર વો ગુલગશ્ત ચમનમે,
અયે બુલબુલો ગુલ તુમકો મચાના નહી અછા;
યે કઓલ બુઝરગોંકા હયે મશહુર જહાંમે,
કમ ઝર્ફસે ઉલ્ફતકો બડાના નહી અછા;
બેબાક ચલે જાતે હો ઘર ગએરકે અસગર,
હર રોઝકા ઘર ગયેરકે જાના નહી અછા.

ગઝલે ઝઓક.

મોસી બે કસકો અગે બેદાદ ગર મારા તો કયા મારા,
જો આપહી મર રહા હો ઉસ્કો ગર મારાતો કયા મારા;
ન મારા આપકો જો ખાક હો અકસીર બન જાતા,
અગર પારેકો અયે અકસીર ગર મારા તો કયા મારા;
બડે મુઝીકો મારા નફ્સ અમ્મારા કો ગર મારા,
ન હંગો અઝદહા ઓ શેર નર મારાતો કયા મારા;
ખતા તો દીલકીથી કાબીલ બહોતસે માર ખાનેકી,
તેરી ઝુલ્ફોને મુશ્કે બાંધકર મારા તો કયા મારા;
નહી વો કઓલકા સચ્ચા હમેશા કઓલ દેદે કર,
જો ઉસ્ને હાત મેરે હાતપર મારા તો કયા મારા;
તફંગો તીર તો ઝાહેર ન થા કુચ પાસ કાતીલકે,
ઈલાહી ફીર જો દીલપર તાક કર મારા તો કયા મારા;
જીગર દીલ દોનો પહેલુમે હયે અપને ઉસ્ને કયા જાને,
ઇધર મારા તો કયા મારા ઉધર મારા તો કયા મારા,
ગયા શએતાન મારા એક સીઝદેકે ન કરનેમે,
અગર લાખોં બરસ સઝદેમે સર મારાતો કયા મારા;
દીલે બદ ખ્વાહમે થા મારના યા ચશ્મ બદબીંમે,
ફલકપર ઝઓક તીરે આહગર મારા તો કયા મારા.

ગઝલે મુમ્તાઝ;

તાને હયે તેગ અબરૂએ ખમદાર બે સબબ
કાતીલ હયે મેરે કત્લપે તૈયાર બે સબબ,
પેહેલેસેભી જો જાઇએ કુચેમે યારકે,
આંખે દીખાએ રોઝને દીવાર બે સબબ;
મહેરમકે બન્દ ખોલનેમે ખુલ ગઇ ઝંબા,

અછી નીકાલી આપને તકરાર એ સબબ;
અબરૂકો તાબ દેતે હો ખુલતા નહી હયે હાલ,
ક્યા હયે જો તેઝ કરતે તલવાર એ સબબ;
દો આશકોંકો અપને મેરી જાં ઝકાતે હુરન,
ઝાએ કરો ન દૌલતે દીદાર બે સબબ;

સુરત હયે ઉન્કી આઈનએ દીલમે જલવગર,
બાલોંસે વો છીપાતે હયે રૂખ્સાર બે સબબ,
કુચેમે ઉસ્કે હુકમ હયે હર ખાસો આમકો,
આને ન પાએ કોઇ ખરીદાર એ સબબ;
યા મુરતઝા અલી હમે મુશ્કીલ કુશાઇ હયે,
મુમ્તાઝ રન્જમે હયે ગીરફતાર બે સબબ.

ગઝલે કલન્દર.

તુજેહ હયે શઓક મીલનેકા તો હરદમ લો લગાતા જા,
જલાકર ખુદ નુમાઇકો ભસમ તનપર લગાતા જા;
પકડકર દાસ્કકી ઝાડુ સફા કર હુજરએ દીલકો,
દૂઇકી ધુલકો લેકર મુસલ્લેપર ઉડાતા જા;
મુસલ્લા ફાડ તસ્બીહ તોડ કીતાબાં દાલ પાનીમે.
પકડ દસ્ત મએ પરસ્તોંકા ગુલામ ઉન્કા કહતા જા;
ન મર ભુકા ન રખ રોઝા ન જા મસ્ઝીદ ન કર સીઝદા,
વઝુકા તોડ દે કુઝા શરાબે શઓક પીતા જા;
ન હો મુલ્લાં ન હો બાહમન દુઇકો છોડકર તુ જા,
હુકમ નાના કલન્દરકા અનલ હક તુ સુનાતા જા.

ગઝલે અફર.

ક્યા કયું દીલ માઅલે ઝુલ્ફે દુતા કયું કર હુવા,
યે બલા ચંગા ગીરફતારે બલા કયું કર હુવા;
જીન્કુ મહેરાબે ઈબાદત હયે ખમે અબરૂએ યાર,
ઉન્કા કાબેમે કહો સીઝદા અદા કયું કર હુવા;
દીદએ હયેરાં હમારા થા તુમ્હારે ઝેર પા,
હમકો હયેરત હયે કે પયેદા નકશે પા કયું કર હુવા;
તેરે દાતોંકે તસવ્વરસે ન થા ગર આબદાર,
...બજા આસું વો દુરરે બે બહા કયું કર હુવા;

જો ન હોતા થા હુવા હમપર તુમારે ઇશ્કમેં,
તુમને ઇતનાભી ન પુછા ક્યા હુવા કયું કર હુવા;
વો તો થા ન આશના મશહુર આલમમે ઝફર
પર ખુદા જાને વો તેરા આશના કયું કર હુવા.

ગઝલે અફસુ

પરદા ઉઠાકે ચેહેરએ રોશન દીખા દીયા,
દીવાને અયે પરી મુઝેહ તુને બના દીયા;
તઓરે સીતમ હુઝુરકો હમને સીખા દીયા,
મકતુલ હોકે આપકો કાતીલ બના દીયા;
મુમકીન નહી હયે કાકુલે પેચાંસે છુટના,
દામે બલામે બખ્તને હમકો ફસા દીયા;
ઇસાસેભી ઝીયાદા હયે મોજીઝ તુમારાયાં,
દુશ્નામ દેકે આપને મુરદા જલા દીયા;
ઇતના અબસ હયે દાવએ યકતાઇએ જમાલ,
સો બાર આઇના તુમેહ હમને દીખા દીયા;
વો સાથ ગએરકે ગયે દરીઆમે બેહેરે હુસ્ન,
દરીઆ હમારે દીદએ તરને બહા દીયા;
ક્યા ક્યા મઝેહ ન હમને ઉડાયે શબે વીસાલ,
હોટાંસે હોટ સીનેસે સીના મીલા દીયા,
આરાસ્તા મકાન હયે દીલ બાગબાગ હયે,
કાસીદને આકે કયા હમે મુઝદા સુના દીયા;
અફસુને તેરે ઇશ્કમે અયે રશ્કે આફતાબ,
હુસ્ને શબાબ ખાકમે અપના મીલા દીયા.

ગઝલે ઝફર

બારે હસરત કબ તક દીલમે ખટકતા જાયેગા,
મુર્ગે બીસ્મીલકા તરાહ લાશા ફટકતા જાયેગા;
દેખીએ કબ તક જવાબે ખતસે આંખે શાદ હો,
રાસ્તા દેખા નહી કાસીદ ભટકતા જાયેગા,
જાન જાયેગી જો ઇશ્કે આરેઝે ગુલ રંગમે,
તખ્તએ તાબુત મીસ્લે ગુલ મહકતા જાયેગા;
મંએ વો કુસ્તા હું કે મેરી નઅશપર અયે દોસ્ત

યેક ઝમાના દીદએ હસરતસે તકતા જાયેગા;
ચુન્કે અક્‌શાં બામપર બહેરે ખુદા મત જાઈએ,
ચાયે સનમ જો દેખ લેગા સર પટકતા જાયેગા;
મર ગયા હું મંએ કીસીકે હસરતે દીદારમે,
કયામતક લાશાભી મેરા રાહે તકતા જાયેગા;
અયે અક્‌રર કાયમ રહેગી જબતલક અકલીમે હીન્દ,
અખ્તરે યેકબાલ ઉસ ગુલકા ચમકતા જાયેગા.

ગઝલે મુમતાઝ

આંસુ જો ચશ્મસે ગીરા દુરદાના બન ગયા,
કયા દીદાતર યે અપના ગૌહર ખાના બન ગયા;
હમ શમઅરૂકા હું જો મંએ પરવાના બન ગયા;
જીસ બઝમમે ગયા મંએ વો ગમ ખાના બન ગયા,
દીલ અપના ફીરકે ઇશ્કમે દીવાના બન ગયા,
યેક ગમ ગુસાર થા સો વો બેગાના બન ગયા;
આમદ હયે આજ કઓનસે શમએ જમાલકી,
હયે મોહતમીમ જો બઝમકા પરવાના બન ગયા;
ખું ચશ્મ રોતી હયે કફે રંગીકી યાદમે,
નશ્કે ચમન હયે અપના સહનખાના બન ગયા;
તાસીફ ઇશ્કે ગોહરે દન્દાકી જબ લીખા,
હર નુકતા મેરે શેઅરકા દુર દાના બન ગયા;
જીસકી લગનમે જલતી હયે શમએ તમામ શબ,
ઉસ શમાઅ રૂકા દીલતો યે પરવાના બન ગયા;
અયે શેખ અપની ચશ્મસે દન્દાકી યાદમે,
આંસુ જો ટપકા સબ્હકા વો દાના બન ગયા;
મુમ્તાઝ રોઝો શબ કીસી દીલબરકી યાદમે,
ઘર મેરા સીયાખાના પરીખાના બન ગયા.

ગઝલે મોમીન

અગર ગફ્‌લતસે બાઝ આયા જફાકી.
તલાફી કી જો ઝાલીમને તો કયા કી;
ન કુચ તેઝી ચલી બાદે સબાકી,
બીગડનેમેભી ઝુલ્ફ ઉસકી બનાકી;

રહી સર ગસ્તગી બાદે ફનાકી,
બગોલા બનકે ખાક અપની ઉડાકી;
વીસાલે યારસે દુના હુવા ઈશ્ક;
મરઝ બડતા ગયા જો જો દવાકી;
વો સોતે બેહીજાબાના રહે સાથ,
નીગાહે શઓક કામ અપના કીયાકી;
અભી ઈસ રાહસે કોઈ ગયા હયે,
કહે દેતી હયે શોખી નકશ પાકી:
કંહે ક્યા કીસ તરહ ગુઝરી શબે વસ્લ,
ઘટાકી રાત ઔર હસરત બડાકી;
શબે વસ્લે ઉદુ ક્યા ક્યા જલા મંએ,
હકીકત ખુલ ગઈ રોઝે જઝાકી;
કહા ઉસ બુતસે જા મરતા હયે **મોમીન**.
કહા મંએ ક્યા કરૂં મરઝી ખુદાકી.

ગઝલે દાગ.

જફાકી ઇન બુતોને યા વફાકી,
દીયા દીલ અબ તો જો મરઝી ખુદાકી;
નઇ શોખી હયે ચશ્મે ફીતને ઝાકી,
તગાફીલ ક્યું કીયા ગોયા હયાકી;
હમારા દર્દ દેખા જાએ કીસ્સે,
હમેશા રૂહ ખીસ્તી હયે દવાકી;
શબે અન્દોહ ગમકા પુછના ક્યા,
બનાકી જો મેરે દીલપર બનાકી:
લડે હંયે ગએરસે ગુસ્સા હયે મુજપર,
કોઈ પુછે તો મંએને ક્યા ખતાકી;
રહે યહાં સુલેહ પરભી જંગ બાહમ,
તબીયત ઉસ્સે મીલમીલકર લડાકી;
જવાબે કત્લ ક્યા કાતીલને સોચા;
કે ઉસકો ઇદ હયે રોઝે જઝાકી;
અભી ઇકરાર ઉસકા હો ચુકા થા,
ઇધર દેખો વો ફીર હમને દગાકી;

પીર ઉસ બુતપર પીદા હયે હઝરતે દાગ,
કસમ ખાઇથી કાબેમે ખુદાકી.

ગઝલે રએહાન.

આશક રએ વીસાલમે ગભરાયે જાતે હયે,
પીછલેસે જાને મુર્ગે સહર ખાયે જાતે હયે,
ચોરીસે ઉનકા સોનેમે બોસા જો લે લીયા,
હમ સોહબતોંકે નામ નીકલવાયે જાતે હયે:
જારી હયે ઉસ નીગારકી ગએરોંસે રસ્મે ખત;
કાગઝકે ઘોડે દીન દાનો દોડાયે જાતે હયે;
લાયેંગે અફતાબકો વો અપને જાલમે,
ઝુલ્ફોંકે બાલ ધુપમે સુખલાયે જાતે હયે;
ઝાલીમકે કુચેમે નહી ગોરો કફનકા ઝીક્ર,
મુર્દ તંગા પસીટકે ફીંકવાયે જાતે હયે;
મેરી બલાયે તકે લો કહેતે હયે વસ્લમે,
છોડો ખુદાકે વાસ્તે ગભરાએ જાતે હયે;
આંખોપર ઇખ્તીઆર હયે અચ્છા ન રોઉંગા,
કુચ આપ મેરે દીલકોભી સમજાયે જાતે હયે;
તુમકો કસમ ખુદાકી ખુદાકે રસુલકી,
હમસે છીપાકે ખત કીસે ભેજવાયે જાતે હયે;
રહેઆં તુમેહ ખુદાકી કસમ સચ બતા કરો,
કીસ ગુલબદનકે વાસ્તે ગુલ ખાયે જાતે હયે.

ગઝલે અનીસ.

બાઅસે વહશત હુવી એએતેનાઇ આપકી,
તીનકે ચુનવાને લગી હમસે જુદાઇ આપકી;
આપકી જાને બલા ક્યું કર કટે ફુરકતકી રાત,
દીલ તડપકર રેહે ગયા જબ યાદ આઇ આપકી;
આપકે પાંઉકા રહેતા હયે મુજેહ હરદમ ખીયાલ,
જો કોઇ બોલા સદા કાનોમે આઇ આપકી;
ખુદ ગલા કાટું મુજેહ ખન્જર ઇનાયત કીજીએ,
દેખીએ દુખ જાયેગી નાઝુક કલાઇ આપકી;
કરવટેં શબભર લીયા કરતા હું નીંદ આતી નહી,

રાતભર બેતાબ રખ્તી હયે જુદાઈ આપકી.
આશકોકે દીલપર ગીરતી હયે હઝારો બીજલીયાં,
દેખકર સીનેપે ઝુલ્ફોકે તલાશ આપકી:
જાન દેદી થા પસે દીવાર સર પટકો **અનીસ.**
ઉમ્રકે કાંડે તક ન હોવેગી રસાઇ આપકી,

ગઝલે જાફીર:

આશક હુવે હયે હમ તેરે આયે જો નયે નયે.
રખ્તે હયે દીલમે વસ્લકે અરમાન નયે નયે:
લાખો તુમ્હારે ઝુલ્ફ મોઅમ્બરકે હયે અસીર,
દેખા ખડે હુવે હયે પરેશાં નયે નયે;
વહેશતને આયે જનુ મુઝેહ અયેસ કીયા હયે તંગ,
કરતા હું રોઝ ચાક ગરેબાં નયે નયે:
હોતા હયે જબ ગુઝર મેરા બ.ઝારે હુસ્નમે,
મંઝર દેખતા હું યુસુફે કના નયે નયે:
યાં દીલપે અપને દાગ હયે હસરતકે દોસ્તો,
વાં ગુલ ખીલા રહા હયે ગુલીસ્તાં નયે નયે;
મજનુકી તરહ ઉસ બુતે લયેલાકે ઇશ્કમે,
તયે કર ચુકા હું મંઝીલ બયાબાં નયે નયે:
બયેઠે હો પાસ ગયેરકે **જાફીર**કે સામને,
અબ હો ગયે હયે આપકે ખ્વાહાં નયે નયે

ગઝલે શહીદી.

ગઝબ હયે ઉસ બુતે કાફીરપર અપના દમ નીકલતા હયે,
નયા તાબુત જીસકે કુચેસે હરદમ નીકલતા હયે;
વો કબ ખાતીરમે લાતા હયે મેરે આઝુરદા હોનેકો,
યે સુન રખ્ખા હયે ઝાલીમને કૈસા દીલ કબ નીકલતા હયે:
બના દેતા હયે કુચા ફકકા તેડેકાબી સીધા,
ખીચાં જબ જન્તરીમે તારકા સબ ખમ નીકલતા હયે.
શહીદીસે નહી વાકીફ મગર ઇના તો વાકીફ હું,
કોઇ રાતોંકો યહાં કરતા હુવા માતીમ નીકલતા હયે

ગઝલે સફદર.

આમદ હમારે ઘરમે કીસી મહેલેકાકી

યે શાને કીરદીગાર યે કુદરત ખુદાકી હયે;
હર શમ્સેરમે સના કીસી ઝુલ્ફે રસાકી હયે,
કસુ કર ન હો કે અપની તબીઅત બલાકી હયે;
જો દેખતા હયે તેરે તબસ્સુમલબો અયે સનમ,
ગભરાતા યે કહેતા હયે કુદરત ખુદાકી હયે;
દોનો તરફ હયે શુક્ર શીકાયતકા કયા મુકામ,
આદત મુજેહ વફાકી ઉને ખુ જફાકી હયે;
નાદાં હયે જો તમીઝ કરે ખુબ ઝીશતમે.
આંખે ખુરે હયે યેક યે ખલ્કત ખુદાકી હયે;
અન્જામ કયા હો દેખીએ સફદર શીરાકમે,
નકતીદ હસ્તદામે તુમેહ જન્તબાકી હયે.

ગઝલે શાયક

યે વજહ કીસી દીલકા જલાના નહી અછા,
હમરાહે રકીબોંકી આના નહી અછા;
મર જાઉંગી મંએ યારકે કદમોંસે લીપટ કર,
સદમે શમે ફુરકતકે ઉઠાના નહી અછા;
ડર હયે મુજેહ સોહબતકા અસર તુજપે ન હો જાયે,
ગરફીલમે રકીબોંકા બુલાના નહી અછા;
બસ જાયેંગે યેક આહમે કોહ બયાંબાં,
દેખો મુજેહ ઇસ તરહ સતાના નહી અછા;
કુચ તોશએ ઉકબાકીભી કર ફીક તુ **શાયક**
યું ઉમ્ર ગીરામાયા ગવાના નહી અછા.

ગઝલે મારૂફ

જબ તકકે મંએ જીતા હું તલબગાર હું તેરા,
તુ બેચભી ડાલે તો ખરીદાર હું તેરા,
ઝાહેરમે હજુરીસે તેરી ગરચે હું ગાયબ,
પોશીદા વલે મહેરમે અસરાર હું તેરા;
ઇંઝહારે મહોબ્બત તો હુવા વાકી મુજસે,
જો ચાહેસો કર મુજકો ગુન્હેગાર હું તેરા;
ઇસ શકલસે આલમકો [illegible] તમાશા,
મહવ તમાશા [illegible] ર હું તેરા;

મરહમકા વો ખ્વાહાં હો જો તેગકા ઘાયલ,
ચાયે અબરૂએ જાના મંએ દીલ અફગાર હું તેરા;
જો યન્દએ યા બન્દયે માબરૂકુ જહાંમે,
જબ તકમે મંએ જીતા હું તલબગાર હું તેરા;

ગઝલે મોઈનુદ્દીન

રાઝી હયે હમ ઉસીમે જો કુચ દીલરૂબા કરે,
ચાહે જફા જોર કરે યા વફા કરે;
દીલસા રફીક જીસ્કા જુદા હો ગયા હો યાર,
વો અપની બેકસીપે ન રોયે તો ક્યા કરે;
જીસ્ને હમારે યારકો હમસે જુદા કીયા,
વોભી મુરાદ અપની ન પાયે ખુદા કરે ;
કહેતા મોઈનુદ્દીન હયે તુમેહ મેરે દોસ્તાં,
આંસાં સભોંકી મુશ્કીલે મુશ્કીલ કુશા કરે.

ગઝલે હીદાયત

હો દરૂદ આપપે મેરાજકે જાનેવાલે,
આનકી આનમે ફીર લઓટકે આને વાલે;
રન્જસે ફીક્રસે આફતસે બલાસે ગમસે,
આપ હયે ઉમ્મતે આસીકે છોડાને વાલે;
આપકી ઝાત હુવી કુદ્રે મુકદ્દસ ઐસા,
હયે ગુલામ આપકે મુરદોંકે જીલાને વાલે;
હમ ગુન્હોગારોંકી હયે શર્મો હયા આપકે હાત,
મેરે આકા મેરી બીગડીકે બનાને વાલે;
જો તલબ મંએને કીયા મુજકો ઈનાયતસે દીયા,
તેરે કુરબાંન મેરે નાઝ ઉઠાને વાલે;
નકશએ રૂએ પયમ્બર ન ખીંચા પર ન ખીંચા,
મુતહૈયર હુવે તસ્વીર બનાને વાલે;
બે તકલ્લુફ સુએ ફીરદોસ ચલે જાયેગે,
આલ અહમદકી મહોબ્બતકે દીલાને વાલે;
ખરક મઓલાકા હીદાયતકો ઈનાયત કીજે,
અબદકો રાહે હીદાયતકી બતાને વાલે

ગઝલે ઉમર.

ઇશ્કને તેરે મુજકો દીલ ક્યા ક્યા સીતમ દીખા દીયા,
અયેશો નશાતો ઝીન્દગી સારા જહાં ભુલા દીયા;
મઓતસે આગે મર ચુકા નેકોબદીસે ક્યા ગરઝ,
હસ્તીસે બે ફે તા અદમ જામે બકા પીલા દીયા;
ઢુંડ ફીરૂં મંએ યારકો અપની ફીકરમે ચોતરફ,
આપહીમે આપ મીલ ગયા પરદા જો મંએ ઉઠા દીયા;
મેરે સુખનકો સમજો તુમ ઇસમે નહી હયે કુચ ગલત,
આપહી ખુદા હુવા યે દમ જબકે ખુદીકો મીટા દીયા;
ઉમ્રમે અપને આપમે આપકો સમજકે ચુપ રહા,
જબકે મીલાવો સીમતન હસકે મુજેહ રોલા દીયા.

ગઝલે દાગ.

બાકી જહાંમે કએસ ન ફરહાદ રહે ગયા,
અફસાંના આશકોકા ફકત રહે ગયા;
યે સખ્ત દીલ તો કતલસે નાશાદ રહે ગયા,
ખન્જર ચલાતો બાઝુએ જલ્લાદ રહે ગયા;
પાબન્દીયોંને ઇશ્કકી યકસુ રખા મુજેહ,
મંએ સો અસીરયોંમેભી આઝાદ રહે ગયા;
ચરમે સનમને યું તો બીગાડે હઝાર ઘર,
યેક કાબા ચન્દ રોઝકુ આબાદ રહે ગયા;
મહશરમે જાયે શીકવા ક્યા શુક યારકા,
જો ભુલના થા મુજકો વોહી યાદ રહે ગયા;
ઉન્કી તો બંદ પડી કે લગી જાન મુફત હાત,
તેરી ગીરાહમે ક્યા દીલે નાશાદ રહે ગયા;
અયે દાગ દીલહી દીલમે ગુલે ઝખ્મ ઇશકસે,
અફસોસ શઓક નાલે વો ફરહાદ રહે ગયા.

ગઝલે શઓક.

હ્યે તેરે કાને ઝુલ્ફે મોઅમ્બર લગી હુઇ,
ખેગી યે ન બાલ બરાબર લગી હુઇ;
ભરે હુવે હંયે ખુમે મએકી તરફ હમ,

પર ક્યા કરે કે મોહર હયે મુહપર લગી હુઈ;
ચાટે બગએર ખુ નહી રહેનેકી તેરી તેધ,
હયે યે તો ચાટ ઇસ્કી સીતમગર લગી હુઇ;
મૈયતકો ગુસ્લ દીજો ન ઇસ ખાકસારકે,
હયે તનપર ખાક કુચએ દીલબર લગી હુઇ;
ઇસા ભી ગર હયે પાસ તો મુમકીન નહી શફા,
ખુરશીદકો વો તપ હયે ફલકપર લગી હુઇ;
યેહ ચાહતા હયે શઓકકે કાસીદ બજાએ મોહોર,
આંખ અપની હો લીફાફએ ખતપર લગી હુઇ;
મુંસે લગા હુવા હયે અગર જામ મએતો ક્યા,
હયે દીલસે યાદ સાકીએ કૌસર લગી હુઇ;
અયે ઝઓક દેખ દુખ્તરે રઝકો ન મુંહ લગા,
છુટતી નહી હયે મુંહસે યે કાફીર લગી હુઇ,

ગ લે ઝફર.

દીલોજાં દીનો ઇમાં હયે જો લેના હયે સનમ લે લો,
કરૂંગી ઉજ્ર દેનેમે નહી મુજસે કસમ લે લો;
હમારા મુંહ કંહા લે બોસા બે ઉન્કી રઝામન્દી,
કહી જબતક ન મુંસે કે હાં રાઝી હયે હમ લે લો;
તુમ આયે અયેન ગરમીમે નીકલ કર ખુમસે અયે અસ્કાં,
કોઇ દમ નખ્લ મીઝગાંકે ઝરા સાયેમે દમ લે લો;
અભી મ એ અયે અઝીઝો ગોરકી મન્ઝીલમે જા પંહોચુ,
જનાઝા દોશપર મેરા જો તુંમ દોદો કદમ લે લો;
મેહી હયે હઝરતે દીલ ઇશ્કકે બાઝારમે સએદા,
અગર લેતે હો અપને વાસ્તે તુમ મોલ ગમ લે લો;
રવાના ઇશ્કને કી સાત મેરે ફઓઝ અશ્કોંકી,
અગર ચલતે હો તુમ અયે નાલેહાંએ દીલ અલમ લે લે;
નહી હયે એતેબાર ઉન્કા વો કહેકર હયે મુકર જાતે,
નવીશ્તા ઉન્કી બાતોંકે જફર તુમ યેક કલમ લે લો.

ગઝલે નુઝહત ઉસ્તાદ મોઅલ્લફ.

હમ આપસે કુચ શીકવએ બેજા નહી કરતે,
દીલ તોડતે હો બન્દો ખુદાકા નહી કરતે

હમ આપસે કરતે હંમે સદા મેહેરે મુરવ્વત,
તુમ દીલ શકવી કરતે હો અછા નહી કરતે;
બદ ગામ કભી તુમરહે ઉશ્શાક ન હોતા,
માઅશુક અગર હુસ્નકો રૂસ્વા નહી કરતે;
હો જાતા હયે અસ્બાબે તહેપુર કસા આલમ,
આઇનેકો ઇસ વાસ્તે દેખા નહી કરતે,
નઝઝારએ ગુલઝારસે આ જાતી હયે તુઝહત,
બેવજહ તો હમ દીદ ગુલોંકા નહી કરતે.

ગઝલે અફસુ.

સદકેમે તેરે ઝુલ્ફકે ઔર તાર તારકે,
દસ્બાર ગુલ અનાર કબા બુટેદારકે;
બુલબુલને વખ્ત કયેદકે રોરોકે યું કહા,
સૈયાદ વાસ્તે તેરે પરવર દીગાર કે;
બેચોગે તો સહી પે ઝરા ઇતના કીજીઓ,
દીજો તો હાતોંહાત કીસી નઓ બહારકે,
યે હયે વતન હમારા હયે તુમ પુછતે હો કયા,
હમ રહેને વાલે હયે ઇસી બાગોબહારકે;
અફસું તુ શાદ રહીઓ ઝમાના કરેગા કયા,
હમ હંયે ગુલામ ઉસ શહે દુલદુલ સવારકે.

ગઝલે માઅશુક.

દર્દ મન્દોંસે ન પુછા કે કીધર બયેઠ ગયે,
તેરી મજલીસમે ગનીમત હયે જીધર બયેઠ ગયે;
હયે ગરઝ દીદકા યહાં કામ તકલ્લુફકા નહી,
ખ્વાહ ઇધર બયેઠ ગયે ખ્વાહ ઉધર બયેઠ ગયે;
સુરત ઉઠનેકે નહી યારકે કુચેસે ફકીર,
ચેક બોસેકે લીયે બાંધકે અડ બયેઠ ગયે;
પીર મુરશદકી કસમ હયે કે બોહી સેજ બોહી,
જબકે બીસ્તરપે જમઆ ખોલ કમર બયેઠ ગયે;
કર ગયા કામજો માઅશુક સીતમ નેઝા જુદા,
એકડા મુએ હવા બાંધકે પર બયેઠ ગયે;

ગઝલે મોહુસન.

હોશરૂબા સીતમગરા માહુલેકા તુ કઓન હયે,
સબ્રો કરાર લે ગયા સચ તો બતા તુ કઓન હયે;
મેરી નીગાહ ચાર હો દેખા તુજીકો દુબદુ,
કોઇ નઝર નહી પડા તેરે સીવા તુ કઓન હયે,
પહેલેતો દીલકો લે લીયા લેતેહી ફીર મુકર ગયા,
નાઝો અદાસે મુસ્કરા કહેને લગા તુ કઓન હયે;
પહેલુમે મુર્ગ દીલ મેરા દેખનેહી ફડક ગયા,
હુર હયે યા પરી હયે તુ મર્દે ખુદા તુ કઓન હયે;
ભેદ તુ અપના દે બતા મોહુસને ખસ્તે જાનકો.
પરદેમે દીલકે બીન કહે બોલ રહા તુ કઓન હયે.

મુસલ્લસ ઝામીન.

ઝબાની હાલ યું કહેના તુ જાકર નામાબર પહેલે,
હમારી આહે ગીરીયાંકી તુ કરદીજો ખબર પહેલે;

દોહા.

ભઓરા લોભી બયેઠ કર સો કલી કલી રસ લેત,
કાટા લાગા પરેમકા સો ઘડી ઘડી દુખ દેત;
હયે ઇસ ઉલ્ફતકે કુચેમે નક્ષા પીછે ઝરર પહેલે—
સજન સુકારે જાયેંગે ઓર નયેન ભરેંગે રોય,
બીધના અયેસી રઓનકર ભોર કભુ ન હોયે;
સુબેહ ગર યાર જાવેગા તો અપના હયે સફર પહેલે—
પંખ નહી બીન પંખ હું કોસ બીધ ઉડકર જાઉં,
પીતમ પીઆરે શામકો બીન પર કયેસે પાંઉ,
મેરે સૈયાદ ઝાલીમને ઉખાડે બાલપર પહેલે—
વો ગયે બાલમ વો ગયે નદીયાં કીનાર કીનાર,
આપ તો શામી પાર ઉતર ગયે હમે છોડા મઝધાર;
સીતમગર યા તુજેહ લાઝીમ મેરી લેના ખબર પેહેલે—
આહે દેહી કયેસે બહી અન ચાહત કો સંગ,
દીપકકો ભાવે નહી જલ જલ મરે પતંગ;
લગાવે દીલ કોઇ તુમસે કરે જાં દો સબર પહેલે—
આવો પીઆરે નયેનનમે કે મુંદ પલક મઓ લું,

ના મંએ દેખું આરકો ના તોહે દેખન દું;
કરૂં ખીદમતમે આંખોસે બહાશ્તી ચશ્મતર પેહેલે—
આગે કે દીન પાછે ભયે ઔર હરસે કીયા ન હેત,
અબ પછ્યાત કા હોત હબે જબ ચુડીયાં ચુગ ગઇ ખેત;
અકલ જાતી હયે ઇસ કુચેમે અયે ઝાહીન ગુઝર પેહેલે.

ખમાચ ઠુમરી.

ચલત પવન સો ગઇ અંગના બએરનીઆ લગ ગઇ આંખરે,
સોતનીઆ લગ ગઇ આંખરે—

અંતરા.

ઇતનેમે એક ચોર અચાનક આયો આધી રાતરે,
હાત લીનો કાંગનવા પએરનકી લીની બાંકરે—ચલત.

બરવા ઠુમરી.

તીરછી ચતવન પીતમ પાઆરે મન બોરાના મોરારે.

અંતરા.

અપને પીઆ પર તન મન વારૂં જે વારૂં સો થોડારે,
જે પીઆ ચાહે વોહી સોહાગન કયા સાવરા કયા ગોરારે—તીરછી;
અમવાકી દાર કોયલીઆ બોલે બનમા બોલે મોરારે,
નદીયા કીનારે સારસ બોલે મંએ જાનુ પીઆ મોરારે—તીરછી.

ભયેરવી ઠુમરી,

તલપ તલપ સારી રએન ગુજારી કરવટીઆં લેનેદે,

અંતરા.

નાજુક ગોરી નએન રસીલે કરન ધરત વારી છતન પર—કરવટીયાં

ખમાચ ઠુમરી

અપને શાહેઝાદે આલમકે લીએ જંગલ સેહેરા બયાબાન ફીરી—

અંતરા.

તન ખાક મલી પહેની કફની કર જોગનકા સામાન ચલી,
ઉતર દખન પુરબ પછ્છમ દેહેલી શેહેર મુલતાન ફીરી—અપને.

હોરી બહાદુરશાહ.

`હીંમે હયેસા દાગ રચોરી જોરા જોરી—હીંદમે

અંતરા.

ગોલનકે કુમકુમે બનાએ તોપનકી પીચકારી,
સીનેપે ખાયે દીએ મુખ ઉપર અયેસી તક તક મારી,
શોર દુનીઆમે ભચોરી જોરા જોરી—હીંદમે.
હીંદકા તખ્તા ગુલશન બનાથા કેસર કયેસી કીયારી,
કરમમે માલીકે જો કહીએ લુટ ગઇ સબ ફુલવારી,
કહાં ગયે વો બાગ બહારી—હીંદમે.
ગુરમટ માર રૂઓજ યાંસે ભાગી ભુકન સબરી,
ગંગારામ યેહોદીને મીલકે તખ્તકા નાસ કીયોરી,
પાપ દુનીઆકા લીઓરી—હીંદમે
ખુનકા રંગ બનાયા સુરમા જહે જહે મરોરી,
દુનીઆ છોડી સીસ કટાઓ રબસે ધીઆન ધરોરી,
અસલ હયે ઉનીહકી યે હોરી—હીંદમે.
બહાદુરશાહ દુલા ગાઝીને મીલકે દીનકા સાથ દીઓરી,
આપકે દમ તક દીન દારને દીનહી દીન કહોરી,
દીન દારકો રબને દીઓરી—હીંદમે.

કાફી

જીનુ ઇશ્કમે સર ન દીયા દો જુગ જીઆ તો કયા હુવા —જીનુ.
જોગી જુગત જાને નહી કપડાં રગા તો કયા હુવા,
અપના અંદર રંગ્યા નહી પ્રગટ રંગા તો કયા હુવા—જીનુ.
કાઝી કીતાબ! ખોલકે મસલા બતા દે ઔરકુ:
પડતા અમલ કરતા નહી કાજી બના તો કયા હુવા—જીનુ.
દરીયા કીનારે આલમ ખડા આલમ જાને દરીયા મેરા;
ડુબકી દીયા મોતી ના મીલા આલમ બના તો કયા હુવા—જીનુ,
મક્કે મદીને શેહેરમે સીઝદા દીયા તો કયા હુવા;
દીલકા કુફ્ર કાટા નહી કલમાં પડા તો કયા હુવા—જીનુ.
ચરખા પુકારે રોઇ રોઇ આશક પુકારે મઓલા તુહી તુહી;
આદમકુ દમ પુજા નહી રોઇ રોઇ મુવા તો કયા હુવા—જી

કહે બાવલી સુનરે પીયા પીઉ પીઉ કરતે મેરા જીવ ગયા;
જીનુ પ્રેમ રસ ચાખ્યા નહી રશીઆ બના તો ક્યા હુવા—જીનુ.

કાહારવા.

કંકરીયા ન મારો ઘડા ફુટ જાયગા,
ફુટ જાયગા પીયારે તુટ જાયગા—કંકરીયાં.
પનીઆં ભરનકુ પનગટપે જાઊં,
ઠહરે મુસાફર જોબન લુટ જાયેગા—કંકરીયાં.
સૈયાં હમસે છલબલ ન કરના,
વસ્લ હમારા તુમસે છુટ જાયગા—કંકરીયાં.

ઠુમરી.

તોરે ગમકા કાંટા ખટક રહા ખટક રહા ખટકાય રહા—તોરે.
ગમને તેહારે હોંશ ઉડાયે પંખીસા હરકોઇ ફડક રહા—તોરે.

ઠુમરી

સુંદરકા જુડા મહેક રહા મહેક રહા મહકાય રહા—સુંદરકા.
નયેના દીખાયે દીલ છીન લીનો કુંદનસા ચહેરા દમક રહા—સુંદ૦

રાગ દેશ.

નહી નીંદ પીયા બીન આતી—

અંતરા.

નાતો પાતી બીજવાતે હંયે નહી આપ પીઆરે આતે હંયે,
મુજકો બાબેપનસે ચાહતે હંયે મુંહી ઉમ્ર યે બીતી જાતી હયે;
નહી નીંદ પીયા બીન આતી.
દરેસે ગશ મુજકો આતા હયે, બચેઠે તબીઅત ગભરાતી હયે—
યાદ પીયા તેરી આતી હયે બીન તેરે સેજ નહી ભાતી હયે;
નહી નીંદ પીયા બીન આતી હયે.

લાવની બનારસી

હમ તેરે ઇશ્કમે યાર બહોત દીન ભટકે,
અબ મીલા હમે તુ સનમ ખુલે પટ ઘટકે;
કઇ બાર સર તેરે ઇશ્કમે કટકે,
ફીર પાયા હમને નામ તુમારા રટકે;
કઇ રન્જ અલમ મન્ઝુર ઝરા નહી ઘટકે,
દીલકી વહશત સબ નીકલ ગઇ છટ છટકે;
કઇ લાખ વજેહકે દીયે હંયે તુને ફટકે,
અબ મીલા હમે તુ સનમ ખુલે પટ ઘટકે;
જીસ વખ્ત તેરી વો ઝુલ્ફે નાગની લટકે,
કોઇ ઇધરસે હો જાએ ઉધર ઔર ઉધરસે ચટકે;
ગર દેખે કાલા નાગ તો સરકો પટકે,
ચડ જાએ ઝહેર ઝુલ્ફોંકો વો ઘરકો સટકે;
હમ આશક હંયે મઝઝુબ કહા જાએ હટકે,
અબ મીલ હમે તુ સનમ ખુલે પટ ઘટકે;
લયેલાસે લગાયા દીલ મજનુને દટકે,
તન બદન પાયા સબ કાટ ઉસીસે અટકે;
સુલી પર ચડ મન્સુર ઉસીપર લટકે,
નહી ઝરા સોક સુલીકી જીગરમે ખટકે;
દેખાજો તુજેહ દીલ ગયા જાનસે ફટકે,
અબ મીલા હમે તુ સનમ ખુલે પટ ઘટકે;
અબ ખુલે કવાડે યાર કપટકે પટકે,
દીલમે પાવે દીદાર વો મનસી પટકે;
સર મોર મુકટ કટવાસે ઝરીકે પટકે,
કહે દેબીસીંગ હંયે અજબ ખેલ નટ ખટકે;
કહે બનારસી હમ આશક નાગર નટકે,
અબ મીલા હમે તુ સનમ ખુલે પટ ઘટકે

તમામ શુદ.

સ્વદેશપ્રકાશ છાપખાનું, ગુલાબવાડી.

મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની કુંપનીએ પ્રગટ કરેલાં પુસ્તકો.

શાળોપયોગી પુસ્તકો.

	રૂ.	આ.	પૈ.
સેન્ડર્ડ બર્ટનના મિનીંગ (૧૫૦ પાનાના)	૦	૧૨	૦
રોયલ સ્કુલ પ્રાઇમરના મિનીંગ	૦	૪	૦
રોયલ રીડર નં૦ ૧ લાના મિનિંગ	૦	૬	૦
રોયલ રીડર નં૦ ૨ જાના મિનિંગ	૦	૮	૦
રોયલ રીડર નં૦ ૩ જાના મિનિંગ	૦	૧૦	૦
રોયલ રીડર નં૦ ૪ થાના મિનિંગ	૦	૧૦	૦
રોયલ રીડર નં૦ ૫ માના મિનિંગ	૦	૧૨	૦
હાવર્ડકૃત પ્રાઇમરના મિનિંગ (મોટા)	૦	૪	૦
હાવર્ડકૃત અંગ્રેજી બીજી ચોપડીના મિનિંગ	૦	૬	૦
ફારસી આમાદન નામાનો અં૦ ગુ૦ તરજુમો	૦	૨	૦
શાળોપયોગી કોષ્ટકો	૦	૧	૦
ન્યુ રોયલ નંબર ૧ લાના મિનિંગ	૦	૬	૦
ન્યુ રોયલ નંબર ૨ જાના મિનિંગ	૦	૮	૦
ન્યુ રોયલ નંબર ૩ જાના મિનિંગ	૦	૧૧	૦
ન્યુ રોયલ પ્રાઇમરના મિનિંગ	૦	૩	૦
શોર્ટ સેન્ટેન્સીસ (અંગ્રેજી અને ગુજરાતી)	૦	૨	૦
બાળમિત્રના મિનિંગ	૦	૩	૦
બાળ ચિત્રપોથી અથવા ગુજરાતી પેહેલી ચોપડી... ...	૦	૧	૦
વિકારની નોટસ	૦	૧૨	૦
લેંમ્બસટેલની નોટસ	૦	૧૨	૦

વારતાઓના પુસ્તકો.

ગીરધરકૃત રામાયણ ...	૨	૮	૦	રીડલ શીખવાની ચોપડી.	૦	૮	૦
જાળંધર આખ્યાન ...	૧	૮	૦	ક્રીકેટ ગાઇડ ...	૦	૧	૦
મદાલસા આખ્યાન ...	૦	૮	૦	દરેક માણસ જાતે વૈદ...	૧	૦	૦
કાંતિવિલાસ ગરબાવળી...	૦	૮	૦	કલગી ગાયન સંગ્રહ...	૦	૧૨	૦
દલપત અને ધનપાળની વારતા	૦	૨	૦	મુરખાની વારતા ...	૦	૧૨	૦
...જનના મેળવવાના સાધન.	૦	૨		અભીમન્યુનો ચકાવો...	૦	૮	૦
લક્ષ્મીજીનો સંવાદ	૦	૧	૦	ઓખાહરણ ...	૧	૦	૦
				સુધન્વા આખ્યાન ...	૦	૬	૦

	રૂ.	આ.	પૈ.
...વ્ય પુસ્તક ૧ લું	૦	૧૨	૦
પુસ્તક ૨ જું	૦	૧૨	૦

પ્રેમરાય અને પ્રેમમવરી	૦	૪	૦
રૂપસુંદરીકૃત વારતા પ્રકાશ	૦	૨	૦

ઉરદુ હુરફમાં છાપેલા પુસ્તકો.

તોહફએ દીલઝીર બનજારા	૦	૧	૦	નયરંગે ઇશ્ક ...	૦	૪	૦
ગુલશને બાહાર અફઝા ...	૦	૨	૦	દાદે દરિઆ	૦	૩	૦
નકશે સુલેમાની ...	૦	૨	૬	નતીજએ અસ્મત ...	૦	૩	૦
અન્જામે સખાવત ...	૦	૫	૦	ગુલફરશાને બેનઝીર ...	૦	૪	૦
અલીબાબા ને ચાલીસ ચોર	૦	૩	૦	અકસીરે આઝમ ...	૦	૪	૦
ગુલશને બેહાદ ...	૦	૩	૦	ગુલેબકાવલી નઇ ...	૦	૪	૦
ગુલશને બેખાર ...	૦	૩	૦	હાતમતાઇ	૦	૪	૦
લયેલી મજનુ ...	૦	૨	૦	માહમુદશાહ ગજનવી ...	૦	૪	૦

નાટકનાં પુસ્તકો.

ગુલશને બેખાર ઉર્ફે તમાશાએ પુરબહાર (કે જેની અંદર નવ ઉરદુ ખેલો, બે જલસા, બંદગીઓ, બન્જારાના ગાયનો, તથા મુજરાઓમાં ગવાતી ૧૫૦ ગજલોનો સંગ્રહ કીધો છે	૧	૪	૦
ચંદ્રસેન ને ચંદ્રપ્રભા નાટક	૦	૬	૦
વંદા દુઃખદર્શક	૦	૬	૦
છેલ સેલાણી અને વિક્રમ ચરીત્ર નાટક...	૦	૬	૦
તમાશાએ નતિજએ અસ્મત	૦	૬	૦
અન્જામે સખાવત (ઉર્ફે બાદશાહે ખોદાદોસ્ત)	૦	૫	૦
ચંદન મલ્લાગરી નાટક (પાંચમી આવૃતિ)	૦	૪	૦
તમાશાએ ચાંદની...	૦	૪	૦
મકેઝના (ઉર્ફે અફસરે ચસ્તાર)	૦	૪	૦
તોહફયે દીલકોશા (ઉર્ફે નઇ ઇન્દર સભા)	૦	૨	૦
સોબતે અસર અથવા મોહન દુઃખદર્શક	૦	૩	૦
નયેરંગે ઇશ્ક	૦	૪	૦
નકશે સુલેમાનીનો ઉરદુ ખેલ	૦	૩	૦
ગુલશને બાહર અફઝા (ઉર્ફે નઇ ઇન્દર સભા)	૦	૨	૦
ગુલેબકાવલી નવી	૦	૪	૦
અન્જામે સુખન (ઉર્ફે તીરીયા ચરત્તર)...	૦	૩	૦
ગુલશને બેખાર (ઉર્ફે બુલબુલે બીમાર)...	૦	૩	૦
અલીબાબા ચાલીસ ચોર	૦	૩	૦
દાદે દરિઆ (ઉર્ફે બાદશાહ ખુદાદાદ)	૦	૪	૦
ઇશ્ક નવ બહાર (ઉર્ફે ચંદ્રબદન મોહીયાર)	૦	૨	
નદરાજા અને સતિ સુલોચનના ગાયનો	૦		
લયેલી મજનુ			
ધ્રુવ આખ્યાન ખેલમાં ગવાતા ગાયનો			

રસીકાનો અતી રમુજી ફારસ	૦	૧	૦
ચાલાક શકરજી તથા ગુરૂજીની ગડબડનો ફારસ	૦	૧	૦
શ્રીકૃષ્ણવીલાસ ગાયન	૦	૨	૦
મોતીશા અને દાદી વહુનો ફારસ	૦	૨	૦
જલસએ સનોબર	૦	૩	૦
અકસીરે આઝમ (ઉર્ફે તીલસમાતે સુલેમાની)	૦	૧	૬
ચાંપરાજ હાંડાના ગાયન	૦	૧	૦
ભરથરીના ગાયન	૦	૧	૬
ગુલીસ્તાને ખાન્દાને હામાન	૦	૪	૦
ગુલીસ્તાને રાગ ભાગ પેહેલો. (પ્રખ્યાત ગાનારીના ગાયનો).	૦	૩	૦
ફસાનએ અજાયબ	૦	૪	૦

બીજા નાટકના તથા પરચુરણ પુસ્તકો.

હિંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૧, ૨, ૩, દરએકનો. ...	૧	૦	૦
સીતમે હામાન ઉર્ફે ફરેબે અઝાઝીલ	૦	૮	૦
આંજામે ઉલ્ફત ઉર્ફે હુમાયુન નાસીર	૦	૬	૦
જફાએ સીતમગર	૦	૬	૦
બેનઝીર બદરે મુનીર	૦	૪	૦
પુરન ભગત	૦	૪	૦
હાતમબીન તએ ઉર્ફે અફસરે સખાવત	૦	૬	૦
ઇન્સાફે માહમુદશાહ ગઝનવી	૦	૮	૦
ઝુલ્મે અઝલમ ઉર્ફે જૈસા બો વૈસા લો	૦	૬	૦
ફરેબે શીરીના ઉર્ફે ચાહતે જર...	૦	૬	૦

સએફુસ સુલેમાન ...	૦	૬	૦	રૂકસમણી હરણ ...	૦	૧	૦
ખ્વાબે મોહબ્બત ...	૦	૬	૦	ગોપીચંદ નાટક (ગુજરાતી)	૦	૬	૦
અજાએબાતે પરસ્તાન...	૦	૫	૦	મૃચ્છકટીક નાટક	૦	૮	૦
ગુરૂરે રાબ્દશાહ ...	૦	૫	૦	કરણ ઘેલાના ગાયન ...	૦	૧	૦
તીલસમે જોહરા ...	૦	૩	૦	મદાલસા	૦	૧	૦
જાંગીરશાહ ગોહર ...	૦	૩	૦	વીરસિંહ ચંદ્રિકા ...	૦	૧	૦
શકુન્તલા	૦	૩	૦	નારાયણરાવ પેશવાનો ખેલ	૦	૩	૦
સદેવંત સાવળીંગા ...	૦	૧	૬	ઇશરતે અફઝા ...	૦	૩	૦
કામસેન રસીકાના ગાયન.	૦	૧	૦	શાહજાદે શહપરી ...	૦	૨	૦
ઓખાહરણનો ઓપેરા..	૦	૧	૦	ગુલબહારે મુજફ્ફરશાહ..	૦	૨	૦

એ સિવાય દરેક જાતની નાટકની, વારતાઓની, અંગ્રેજી, ગુજરાતી, ઉરદુ ચોપડીઓ પણ મળશે. જથાબંધ લેનારને કમીશન ઘણુંજ સારૂ આપવામાં આવશે.

મુહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની કુંપની,

મેનેજર—**જમનાદાસ ભગવાનદાસ,**

ઠેકાણું—મુંબઈમધ્યે ભુલેશ્વર આગળ.

જાહેર ખબર.

લેવો તો જરૂર = ધ્યાન રાખી = આખર વેર વાંચી જજો.
બીસાદ માત્ર આઠ આનાની છે, વાસ્તે લેવો વાપરો અને
ખાતરી કરો ખચીત ફાયદો થસે.

ઘણીએક જાતની અકસીર દવાઓ વેચવાની છે. કે જે દરેક માણસને રાખવાની જરૂર છે. કારણ કે ઘણીજ ફાયદાકારક છે અને વળી ગરીબોને લેવાને સગવડ પડે માટે કીમત ઘણી જુજ રાખી છે. આ દવા હમોએ લાંબા વખત સુધી અજમાએસ કીધા પછીજ બહાર કાઢી છે. અને જે દરદીઓએ એનો ઉપયોગ કર્યો છે તેઓને તરતજ ફાયદો માલમ પડ્યો છે.

(૧) તાપની દવા.

(એક સીસીના આના ૪)

આ દવા ત્રણ દિવસ સુધી ચાલશે. અને કોઈબી જાતનો **તાપ** અથવા **બોખાર** દુર કરસે. અને વળી તેની સાથે બગડી ગયેલું **લીવર** અને લોહી સુધારસે. દરદીએ ત્રણ ચાર સીસી વાપરવાની અવશ્ય જરૂર છે. અને ત્યારપછી તેનો ગુણ તરત માલમ પડશે.

---

(૨) સંધી વા અને લખવાના દરદો સારૂ
આંગને મસલવાનું (લીનીમેન્ટ) તેલ.
તથા ખાવાની ગોલી.

(બે સીસીના આના બાર.)

આ તેલ આંગને મસલવાથી અને આ ગોલીઓ ખાધાથી વાનું તથા **લખવાનું** દરદ જાયછે, અને ગમે તેવા ચસકા અથવા પેન મારતી હોય તેને જરૂર દુર કરે છે. એક દિવસમાં બે ત્રણ વખત મસલવાથી તથા ગોલી ખાધાથી ખચીત ફાયદો થશે.

---

(૩) ખાંસીની ગોલીઓ.

(એક સીસીના આના છ.)

આ ગોલીઓ ઘણીજ અકસીર છે. અને ગમે
થી બેજાર થઈ ગયેલા આદમીને દહાડામાં બે ત્રણ વાર લે
તો આરામ થાય છે.

---

(૪) જોલાબની ગોળીઓ.

(એક સીસીના આના ૭.)

આ ગોળીઓ ઝાડો લાવવાને ઘણીજ અકસીર છે. બે ગોળી રાત-ના સુતી વખતે લીધાથી વગર દુખારો કરવે ઝાડો સાફ આવે છે. અને લીવરને ઘણોજ ફાયદો કરે છે.

---

(૫) વાયોલેટનું દાંતનું મંજન.

(એક સીસીના આના ૭.)

આ મંજન લગાડવાથી મોહોડાનો દુર્ગંધી વાસ દુર થાય છે. પારામાંથી લોહી જતું હોય તે બંધ થાય છે. અને સુજેલા પારા નરમ પડે છે. અને વાપરનારને બોખાર લાગુ પડે તેનો પણ અટકાવ કરેછે, અને સેહેજ સાજ બોખાર હોય તેને પણ મટાડે છે. જરૂર પડે તો દહાડામાં બે ત્રણ વાર ઘસવું.

---

(૬) દરાજનો મલમ.

(એક દાબડીના આના ૭.)

આ મલમ દાહાડામાં બે વખત અથવા એથી વધારે વખત લગાડવાથી કોઈ-બી જાતની દરાજ અથવા ખરપસુ મટે છે, એટલુંજ નહીં પણ આ મલમથી ખરપસાનો રોગ તદન નાબુદ થાયછે. અને લગાડવાથી આગ પણ બળતી નથી.

---

(૭) ખાધું પાચન થવાની ગોળીઓ.

(એક સીસીના આના ૭.)

આ ગોળીયો ગમે તેવા સબબથી ખાધું હજમ નથતું હોય તો દાહાડા-માં બે ત્રણ વખત ખાનું ખાધા પછી લેવાથી ખાધું પાચન થશે, અને ભુખ પ-ણ લાગસે.

તાજે કલમ— ઘરાકોએ ઉપલી દવા વાપર્યા પછી મેહેરબાની કરીને તેના સારા અથવા માઠા ગુણ લખીશે તેના બનાવનાર **મી. ફુરા-મજી હોરમસજી જમુજીના** નામથી બેરીંગ કાગળ લખી મો-કલવું. ઠેકાણું:- ધોબી તલાવ દસવાડી ઘર નં. ૫૧.

ઉપલી દવા મળવાના ઠેકાણા.

આ દવાઓ ભુલેશ્વર આગળ મેહેતા જમનાદાસ ભગવાન-દાસની કંપનીની દુકાનેથી, અથવા તેના બનાવનાર મી૰ ફુરા-મજી હોરમસજી જમુજી પાસેથી, ઠેકાણું ધોબી તલાવ દસના-બર. ૫૧.

જમનાદાસ ભગવાનદાસ કંપની.

(સોલ એજંટ) ભુલેશ્વર — મુંબઈ.